Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 12. mája 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna právomoc a výkon rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 7 bod 2 – Právomoc vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti – Miesto vzniku škody – Škoda, ktorá spočíva výlučne vo finančnej strate“

Vo veci C-709/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska) z 20. septembra 2019 a doručený Súdnemu dvoru 25. septembra 2019, ktorý súvisí s konaním:

Vereniging van Effectenbezitters

proti

BP plc,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (spravodajca) a N. Jääskinen,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Vereniging van Effectenbezitters, v zastúpení: J. van der Beek, advocaat,

– BP plc, v zastúpení: W. H. van Hemel, A. F. J. A. Leijten. O. J. W. Schotel a J. S. Kortmann, advocaten,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Wils, R. Troosters a M. Heller, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. decembra 2020,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: holandčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 bodu 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Vereniging van Effectenbezitters (združenie majiteľov cenných papierov, Holandsko, ďalej len „VEB“), so sídlom v Haagu (Holandsko), a BP plc, spoločnosťou, ktorá vykonáva svoju činnosť na celosvetovej úrovni a má svoje sídlo v Londýne (Spojené kráľovstvo), vo veci zodpovednosti tejto spoločnosti za škody spôsobené osobám, ktoré získali, držali alebo predali kmeňové akcie BP najmä prostredníctvom investičného účtu vedeného v Holandsku.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 15 a 16 nariadenia č. 1215/2012 znejú:

„(15) Normy právomoci by mali byť ľahko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného. Právomoc založená na tomto kritériu by mala byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet sporu alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iný hraničný ukazovateľ. Bydlisko právnickej osoby treba definovať osobitne, aby boli spoločné pravidlá prehľadnejšie a vyhlo sa konfliktu právomoci.

(16) Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho riadneho výkonu [uľahčenia riadneho výkonu – *neoficiálny preklad*] súdnictva. Existencia takejto úzkej väzby by mala zaručiť právnu istotu a vylúčiť, že osoba by bola žalovaná na súde členského štátu, s čím [ktorý – *neoficiálny preklad*] nemohla rozumne predvídať. Je to dôležité predovšetkým v prípade sporov týkajúcich sa mimozmluvných záväzkov vyplývajúcich z porušenia práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti vrátane poškodzovania dobrého mena.“

4 Kapitola II nariadenia č. 1215/2012, nazvaná „Právomoc“, obsahuje najmä oddiel 1, nazvaný „Všeobecné ustanovenia“, a oddiel 2, nazvaný „Osobitná právomoc“. Článok 4 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v tomto oddiele 1, stanovuje:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

5 Článok 7 nariadenia č. 1215/2012, ktorý sa nachádza v uvedenom oddiele 2, znie:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte:

…

2. vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok;

…“

Holandské právo

6 § 305a knihy 3 Burgerlijk Wetboek (holandský Občiansky zákonník), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 1994 (ďalej len „BW“), stanovuje:

„1. Nadácia alebo združenie s úplnou právnou spôsobilosťou môže podať na súde žalobu na ochranu podobných záujmov iných osôb, pokiaľ ochranu týchto záujmov presadzuje podľa svojich stanov.

…

3. Predmetom žaloby v zmysle odseku 1… nemôže byť náhrada škody v peniazoch.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

7 VEB je združenie, ktoré má podľa holandského práva plnú spôsobilosť na právne úkony a ktorého cieľom tak, ako ho určujú stanovy, je zastupovať záujmy akcionárov. Môže najmä podávať kolektívne žaloby v zmysle § 305a knihy 3 BW.

8 BP je ropná a plynárenská spoločnosť, ktorá vykonáva svoju činnosť na celosvetovej úrovni. Jej kmeňové akcie sú kótované na burze v Londýne (Spojené kráľovstvo) a burze vo Frankfurte (Nemecko). *American Depository Shares* odvodené z kmeňových akcií sú kótované na burze v New Yorku (Spojené štáty).

9 Dňa 20. apríla 2010 došlo k explózii na ropnej plošine Deepwater Horizon, ktorú si BP prenajímala v Mexickom zálive a ktorej následkom došlo k úmrtiam a zraneniam. Spôsobila tiež škody na životnom prostredí.

10 V roku 2015 VEB podalo proti spoločnosti BP na Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam, Holandsko) na základe § 305a knihy 3 BW kolektívnu žalobu v mene všetkých osôb, ktoré v období od 16. januára 2007 do 25. júna 2010 získali, držali alebo predali kmeňové akcie spoločnosti BP prostredníctvom investičného účtu vedeného v Holandsku alebo prostredníctvom investičného účtu v banke a/alebo investičnej spoločnosti so sídlom v Holandsku (ďalej len „akcionári BP“).

11 V rámci tohto konania VEB navrhla, aby Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam) rozhodol, že:

– holandský súd má medzinárodnú právomoc rozhodnúť o žalobách o náhradu škody podaných akcionármi BP,

– Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam) je miestne príslušný na rozhodnutie o uvedených žalobách,

– na žaloby o náhradu škody sa uplatňuje holandské právo,

– BP poskytla svojim akcionárom nesprávne, neúplné a zavádzajúce informácie o po prvé svojich bezpečnostných a údržbových programoch pred ropným znečistením z 20. apríla 2010, a/alebo po druhé rozsahu tohto ropného znečistenia a/alebo po tretie úlohe a zodpovednosti spoločnosti BP v súvislosti s týmto ropným znečistením,

– BP konala voči akcionárom BP protiprávne,

– kúpa alebo predaj akcií BP jej akcionármi bez protiprávneho konania spoločnosti BP by sa uskutočnili za výhodnejšiu trhovú cenu alebo by sa neuskutočnili,

– existuje súvislosť medzi na jednej strane protiprávnym konaním spoločnosti BP a podmienkami nákupu a predaja, ktoré z toho vyplývali, a na druhej strane škodou na kurze akcií, ktorá vznikla akcionárom spoločnosti BP v období od 16. januára 2007 do 25. júna 2010.

12 BP spochybnila právomoc holandského súdu a tvrdila, že tento súd nemôže založiť svoju medzinárodnú právomoc na nariadení č. 1215/2012.

13 Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam) vyhlásil, že nemá právomoc rozhodovať o návrhoch VEB. Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam, Holandsko) v odvolacom konaní potvrdil tento rozsudok o nedostatku právomoci. Tento posledný uvedený súd sa domnieval, že v prejednávanej veci ide o čisto finančnú škodu, ktorú investori údajne utrpeli v Holandsku v dôsledku udalostí, konkrétne konania a/alebo opomenutia spoločnosti BP, ku ktorým nedošlo v Holandsku. Vznik škody na investičnom účte vedenom v Holandsku nie je sám osebe hraničným ukazovateľom postačujúcim na založenie právomoci holandského súdu na základe článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, keďže na tento účel sú potrebné ďalšie osobitné okolnosti. Skutočnosť, že BP je určená celosvetovému spoločenstvu investorov, vrátane holandských investorov, a skutočnosť, že VEB zastupuje záujmy veľkého počtu investorov, z ktorých väčšina má bydlisko v Holandsku, nepredstavuje takéto osobitné okolnosti.

14 VEB podala kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska).

15 VEB v tomto kasačnom opravnom prostriedku najmä tvrdila, že okolnosti prejednávanej veci sú porovnateľné s okolnosťami vecí, v ktorých boli vydané rozsudky z 28. januára 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), a z 12. septembra 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), v ktorých Súdny dvor rozhodol, že právomoc súdov miesta bydliska žalobcu bola odôvodnená, keďže bydlisko žalobcu skutočne predstavovalo miesto, kde došlo k príčinnej udalosti alebo miesto, kde vznikla škoda. VEB tvrdila, že znehodnotenie akcií nevyplývalo z rizík finančných trhov, ale z toho, že BP poskytla nesprávne, neúplné a zavádzajúce informácie týkajúce sa ropného znečistenia, pričom BP si tak nesplnila svoju zákonnú informačnú povinnosť. V dôsledku toho akcionári prijali investičné rozhodnutia, ktoré by neprijali, ak by skutočnosti boli uvedené správne a úplne. Hneď ako boli známe presné informácie, hodnota ich akcií sa znížila, čím im bola spôsobená škoda. Keďže akcie alebo prinajmenšom pohľadávky akcionárov týkajúce sa týchto akcií boli spravované (pripisované a odpisované) a nachádzali sa na investičnom účte vedenom v Holandsku alebo na investičnom účte banky a/alebo investičnej spoločnosti so sídlom v Holandsku, škoda spočívajúca v znehodnotení akcií v dôsledku protiprávneho konania spoločnosti BP sa na tomto investičnom účte prejavila priamo v Holandsku. VEB sa preto domnieva, že holandské súdy majú právomoc rozhodovať o jeho žalobách. Táto právomoc holandských súdov si nevyžaduje žiadnu osobitnú alebo dodatočnú okolnosť.

16 Vo vyjadrení k žalobe BP okrem iného uviedla, že v rozsudku z 28. januára 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37) samotná skutočnosť, že škoda vznikla priamo na bankovom účte v Rakúsku, nepostačovala na uznanie právomoci rakúskych súdov. Uviedla, že riešenie prijaté v tomto rozsudku bolo založené na okolnostiach, ktoré ako celok umožňovali uznať právomoc súdov miesta bydliska žalobcu. Čisto finančná škoda, ktorá sa prejaví priamo na bankovom účte žalobcu, nemôže byť sama osebe kvalifikovaná ako relevantné kritérium väzby podľa článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, a to ani v prípade neexistencie rizika, že poškodená strana následne manipuluje s miestom vzniku škody tým, že sa rozhodne zriadiť bankový účet v štáte, ktorý si zvolí. V prípade neexistencie ďalších okolností by teda súd miesta, kde je bankový účet vedený, nemal právomoc. Podľa BP sú jej tvrdenia uplatniteľné bez ohľadu na kolektívnu alebo individuálnu povahu začatého konania.

17 Podľa vnútroštátneho súdu skutkové okolnosti, o ktoré ide v rozsudkoch z 28. januára 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), a z 12. septembra 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), a skutkové okolnosti sporu, o ktorom rozhoduje, sú podobné v tom zmysle, že investorom v týchto troch veciach vznikla čisto finančná škoda, ku ktorej došlo priamo na bankovom účte alebo na investičnom účte, pričom táto škoda je výsledkom zníženia hodnoty akcií držaných na tomto bankovom účte alebo na tomto investičnom účte ako aktíva.

18 Tieto skutkové okolnosti sa naopak líšia v tom, že finančná škoda, o ktorú ide vo veci samej, bola spôsobená sprístupnením nesprávnych, neúplných a zavádzajúcich informácií spoločnosťou BP prostredníctvom tlačových komuniké, správ uverejnených na jej internetovej stránke, ročných účtovných závierok a výročných správ, ako aj vyhlásení verejne vykonaných vedúcimi predstaviteľmi, a nie, ako v prvých dvoch veciach, sprístupnením takýchto informácií na území určitého členského štátu. Vnútroštátny súd sa tiež vo veci samej domnieva, že BP sa v čase poskytnutia týchto informácií neobrátila samostatne alebo konkrétne na holandských investorov. Zo skutkových okolností, ako ich zistil Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam) vyplýva, že konanie vo veci samej sa netýka predaja a nákupu finančných produktov na holandskom sekundárnom trhu, ale nákupu kmeňových akcií BP, ktoré sú kótované na burze v Londýne alebo na burze vo Frankfurte, prostredníctvom investičného účtu vedeného v Holandsku alebo investičného účtu otvoreného bankou a/alebo investičnou spoločnosťou so sídlom v Holandsku.

19 Podľa vnútroštátneho súdu sa rozsudky z 28. januára 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37), a z 12. septembra 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701), tiež významne odlišujú od tejto veci tým, že táto vec sa týka kolektívnej žaloby, čo môže z tohto dôvodu viesť k ďalším problémom týkajúcim sa miesta, kde škoda vznikla. V rozsahu, v akom takáto žaloba smeruje k ochrane podobných záujmov, nie sú zohľadnené individuálne okolnosti poškodených strán. Keďže v kolektívnej žalobe sa neriešili osobitosti individuálnych transakcií, otázkou je, či, a v prípade kladnej odpovede, ako by mali byť prípadne preukázané ďalšie špecifické okolnosti.

20 Tento súd uvádza, že za predpokladu, že by holandský súd, na ktorý bola podaná žaloba, mal právomoc v rámci kolektívnej žaloby podľa § 305a knihy 3 BW na rozhodovanie o žalobách VEB a rozhodol, že BP konala protiprávne vo vzťahu k svojim akcionárom, títo akcionári by na tomto základe mohli samostatne začať nové konanie o zaplatenie náhrady škody v peniazoch. V tomto prípade je dôležité vedieť, či takéto žaloby môžu byť podané na súd, ktorý má právomoc rozhodnúť o kolektívnej žalobe. Táto otázka by mohla vzniknúť, ak sa bydlisko akcionára spoločnosti BP alebo umiestnenie jeho bankového účtu a/alebo jeho investičného účtu v Holandsku nachádza mimo obvodu konajúceho súdu. Okrem toho vzniká otázka, ktorý alebo ktoré faktory určujú vnútroštátnu miestnu príslušnosť.

21 Za týchto okolností Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. a) Má sa článok 7 *initio* a bod 2 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že priame spôsobenie čisto finančnej škody na investičnom účte v Holandsku alebo investičnom účte v banke a/alebo investičnej spoločnosti so sídlom v Holandsku, ktorá je následkom investičných rozhodnutí, ktoré sa prijali pod vplyvom celosvetovo zverejnených, ale nesprávnych, neúplných a zavádzajúcich informácií medzinárodného podniku kótovaného na burze, predstavuje dostatočné kritérium väzby na priznanie medzinárodnej právomoci holandským súdom na základe miesta vzniku škody (‚Erfolgsort')?

b) Ak to tak nie je, vyžadujú sa dodatočné okolnosti, ktoré odôvodňujú právomoc holandských súdov, a aké sú to okolnosti? Postačujú tieto dodatočné okolnosti, a to skutočnosť, že BP oslovuje investorov na celom svete, vrátane holandských investorov; VEB zastupuje záujmy veľkého počtu investorov, väčšina ktorých má bydlisko v Holandsku; dohoda medzi spoločnosťou BP a jej akcionármi v USA nebola ponúknutá investorom, ktorých záujmy

zastupuje VEB, pričom v Európe sa neuskutočnilo iné podobné konanie; medzi akcionármi, v mene ktorých VEB koná, sa nachádzajú spotrebitelia, ktorí podľa nariadenia č. 1215/2012 požívajú osobitnú právnu ochranu, na priznanie právomoci holandským súdom?

2. Má sa na prvú otázku odpovedať inak, ak ide o žalobu podanú podľa § 305a knihy 3 BW združením, ktorého cieľom je samostatné zastupovanie kolektívnych záujmov investorov, ktorí utrpeli škodu v zmysle prvej otázky, čo okrem iného vedie k tomu, že sa nezistia ani jednotlivé miesta bydliska týchto investorov, ani osobitné okolnosti individuálnych nákupov, respektíve individuálnych rozhodnutí nepredať už vlastnené akcie?

3. Ak majú holandské súdy na základe článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 právomoc rozhodnúť o žalobe podanej podľa § 305a knihy 3 BW, majú tieto súdy podľa článku 7 bodu 2 tohto nariadenia tak medzinárodnú právomoc, ako aj vnútroštátnu miestnu príslušnosť na rozhodnutie o všetkých následných individuálnych žalobách o náhrade škody podaných investormi, ktorí utrpeli škodu v zmysle prvej otázky?

4. Ak holandské súdy v zmysle tretej otázky síce majú medzinárodnú právomoc, ale nemajú vnútroštátnu miestnu príslušnosť na rozhodnutie o všetkých individuálnych žalobách o náhrade škody podaných investormi, ktorí utrpeli škodu v zmysle prvej otázky, má sa vnútroštátna miestna príslušnosť určiť podľa miesta bydliska poškodeného investora, sídla banky, v ktorej je vedený osobný účet tohto investora, alebo sídla banky, v ktorej je vedený investičný účet, alebo na základe iného kritéria väzby?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

22 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 7 bod 2 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že priamy vznik čisto finančnej škody na investičnom účte vyplývajúcej z investičných rozhodnutí prijatých v nadväznosti na informácie, ktoré boli ľahko dostupné na celosvetovej úrovni, ale nepresné, neúplné alebo zavádzajúce, pochádzajúce od medzinárodnej spoločnosti kótovanej na burze, umožňuje za určitých okolností založiť na základe vzniku škody medzinárodnú právomoc súdu členského štátu, v ktorom má sídlo banka alebo investičná spoločnosť, v registri ktorej je účet zapísaný, ak sa na uvedenú spoločnosť nevzťahovali zákonné povinnosti informovania v tomto členskom štáte.

23 Na úvod treba pripomenúť, že v rozsahu, v akom v súlade s odôvodnením 34 nariadenia č. 1215/2012 toto nariadenie zrušuje a nahrádza nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42), ktoré samo nahradilo Dohovor z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmenený neskoršími dohovormi týkajúcimi sa pristúpenia nových členských štátov k tomuto dohovoru (ďalej len „Bruselský dohovor“), platí výklad poskytnutý Súdnym dvorom vo vzťahu k ustanoveniam týchto posledných uvedených právnych nástrojov rovnako aj vo vzťahu k nariadeniu č. 1215/2012, pretože tieto ustanovenia možno kvalifikovať ako „rovnocenné“. Je to prípad na jednej strane článku 5 bodu 3 tohto zmeneného dohovoru a nariadenia č. 44/2001, ako aj na druhej strane článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 (rozsudok z 9. júla 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, bod 22).

24 Treba tiež pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa pravidlo osobitnej právomoci stanovené v článku 7 bode 2 nariadenia č. 1215/2012 má vykladať samostatne a striktne (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 17 a tam citovanú judikatúru).

25 Právomoc stanovená v článku 4 nariadenia č. 1215/2012, teda právomoc súdov členského štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko, je totiž všeobecným pravidlom. Iba ako výnimku z tohto všeobecného pravidla upravuje toto nariadenie pravidlá osobitnej právomoci výlučne v taxatívne vypočítaných prípadoch, v ktorých žalovaný môže byť alebo podľa okolností musí byť žalovaný na súde iného členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 18 a tam citovanú judikatúru).

26 Napriek tomu, ako Súdny dvor opakovane rozhodol, pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, v zmysle článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, sa týka tak miesta, kde vznikla škoda, ako aj miesta, kde došlo k príčinnej udalosti, ktorá viedla k tejto škode, takže žalovaného možno žalovať podľa výberu žalobcu pred súdom jedného alebo druhého z týchto dvoch miest (rozsudok z 9. júla 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, bod 23 a citovaná judikatúra).

27 Tento pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, uvedený v článku 7 bode 2 nariadenia č. 1215/2012, však nemožno vykladať extenzívne v tom zmysle, že zahŕňa každé miesto, kde môžu byť pociťované škodlivé následky skutočnosti spôsobujúcej škodu, ktorá sa skutočne objavila na inom mieste (rozsudok z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 23 a citovaná judikatúra).

28 V nadväznosti na túto judikatúru Súdny dvor tiež spresnil, že uvedený pojem sa nevzťahuje na žalobcovo bydlisko, kde sa nachádza miesto, kde je sústredený jeho majetok, a to len z jediného dôvodu, že tam znáša finančnú škodu vyplývajúcu zo straty častí jeho majetku, ktorá nastala a bola znášaná v ďalšom členskom štáte (rozsudky z 10. júna 2004, Kronhofer, C-168/02, EU:C:2004:364, bod 21, ako aj zo 16. júna 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, bod 35).

29 Zatiaľ čo samotná skutočnosť, že finančné následky majú vplyv na žalobcu, neodôvodňuje priznanie právomoci súdu podľa miesta jeho bydliska, takéto priznanie právomoci je opodstatnené, pokiaľ je toto bydlisko skutočne miestom, kde došlo k príčinnej udalosti, alebo miestom, kde vznikla škoda (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, body 24 a 25, ako aj tam citovanú judikatúru).

30 V danom prípade sa spor vo veci samej týka určenia miesta vzniku škody.

31 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že týmto miestom je miesto, kde sa údajná škoda konkrétne prejaví (rozsudok z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 27 a citovaná judikatúra).

32 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že nie je vylúčené, aby súdy v mieste bydliska žalobcu mali na základe miesta, kde vznikla škoda, právomoc rozhodovať o žalobe o vyvodenie zodpovednosti emitenta certifikátu za prospekt k takémuto certifikátu, ako aj za porušenie ostatných informačných povinností tohto emitenta, najmä pokiaľ k uvedenej škode dôjde priamo na bankovom účte žalobcu v banke so sídlom v obvode príslušnosti týchto súdov (pozri rozsudok z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 28 a tam citovanú judikatúru).

33 Takto určené miesto, kde vznikla škoda, totiž zodpovedá cieľu nariadenia č. 1215/2012, ktorým je posilniť právnu ochranu osôb usadených v Únii tým, že sa žalobcovi umožní ľahko určiť súd, na ktorý sa môže obrátiť, a žalovanému rozumne predvídať, na ktorom súde môže byť žalovaný, lebo emitent

certifikátu, ktorý nesplní svoje zákonné povinnosti v súvislosti s prospektom, musí, pokiaľ sa rozhodne oznámiť prospekt súvisiaci s týmto certifikátom v iných členských štátoch, počítať s tým, že do tohto certifikátu budú investovať nedostatočne informovaní investori, ktorí majú bydlisko v týchto členských štátoch, a že im môže vzniknúť škoda (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. januára 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, bod 56, a z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 35).

34 Treba poznamenať, že tento cieľ predvídateľnosti nie je zabezpečený rovnako, keď v členskom štáte, v ktorom sa nachádza investičný účet, ktorý slúžil na nákup akcií kótovaných na burze v inom členskom štáte, nepodlieha emitent týchto akcií zákonným povinnostiam informovania. Ako totiž zdôraznil generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, kritériá týkajúce sa bydliska a umiestnenia účtov akcionárov neumožňujú spoločnosti, ktorá je emitentom, predvídať určenie medzinárodnej právomoci súdov, na ktorých by mohla byť žalovaná, čo by bolo v rozpore s cieľom uvedeným v odôvodnení 16 nariadenia č. 1215/2012, ktorým je na účely zaručenia zásady právnej istoty vyhnúť sa možnosti, aby odporca bol žalovaný na súde členského štátu, ktorý nemohol rozumne predvídať.

35 Z toho vyplýva, že v prípade spoločnosti kótovanej na burze, o akú ide vo veci samej, môže byť na základe vzniku škody založená jedine právomoc súdov členských štátov, v ktorých táto spoločnosť na účely svojho kótovania na burze splnila zákonné povinnosti informovania. Iba v týchto členských štátoch môže totiž takáto spoločnosť rozumne predpokladať existenciu investičného trhu a vznik jej zodpovednosti.

36 Pokiaľ ide napokon o otázku, v akom rozsahu kolektívna povaha žaloby, akou je žaloba podaná vo veci samej, umožňuje odhliadnuť od bydliska investorov, treba konštatovať, že z predchádzajúcich úvah vyplýva, že samo osebe nie je určujúce na určenie miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, na základe článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012.

37 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 7 bod 2 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že priamy vznik čisto finančnej škody na investičnom účte vyplývajúcej z investičných rozhodnutí prijatých v nadväznosti na informácie, ktoré boli ľahko dostupné na celosvetovej úrovni, ale nepresné, neúplné alebo zavádzajúce, pochádzajúce od medzinárodnej spoločnosti kótovanej na burze, neumožňuje založiť na základe vzniku škody medzinárodnú právomoc súdu členského štátu, v ktorom má sídlo banka alebo investičná spoločnosť, v registri ktorej je účet zapísaný, ak sa na uvedenú spoločnosť nevzťahovali zákonné povinnosti informovania v tomto členskom štáte.

O tretej a štvrtej otázke

38 Svojou treťou a štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade, ak by mal právomoc rozhodovať o kolektívnej žalobe podanej vo veci samej na základe článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012, by mal tiež právomoc rozhodovať o žalobách o náhradu škody, ktoré by neskôr individuálne podali investori.

39 Treba však uviesť, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že spor vo veci samej sa netýka takýchto individuálnych žalôb o náhradu škody. Z toho vyplýva, že tieto otázky majú v tomto štádiu hypotetickú povahu a inherentná potreba poskytnúť odpoveď na tieto otázky pre vyriešenie sporu nie je preukázaná. Za týchto podmienok keďže úlohou zverenou Súdnemu dvoru je prispievať k výkonu spravodlivosti v členských štátoch a nie podávať poradné stanoviská o všeobecných alebo hypotetických otázkach, uvedené otázky sú neprípustné (pozri analogicky rozsudok z 26. novembra 2020, Sögård Fastigheter, C-787/18, EU:C:2020:964, body 76, 80 a 81).

O trovách

40 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 7 bod 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že priamy vznik čisto finančnej škody na investičnom účte vyplývajúcej z investičných rozhodnutí prijatých v nadväznosti na informácie, ktoré boli ľahko dostupné na celosvetovej úrovni, ale nepresné, neúplné alebo zavádzajúce, pochádzajúce od medzinárodnej spoločnosti kótovanej na burze, neumožňuje založiť na základe vzniku škody medzinárodnú právomoc súdu členského štátu, v ktorom má sídlo banka alebo investičná spoločnosť, v registri ktorej je účet zapísaný, ak sa na uvedenú spoločnosť nevzťahovali zákonné povinnosti informovania v tomto členskom štáte.

Podpisy